

Stormakterna och Internationella relationer.

Inledning Anders

Det är nog uppenbart för alla att samarbete har försämrats mellan stormakterna, till vilka jag räknar USA å ena sidan och Kina & Ryssland å den andra. Detta påverkar i hög grad Sveriges försvars- och utrikespolitik. Vi ser en ändrad maktbalans i världen med viss försvagad ställning inom ekonomi och möjligen militärt för den sedan länge helt dominerande stormakten USA, som tampas med ökande statsskuld och så stora inrikespolitiska motsättningar att vissa analytiker talar om annalkande inbördeskrig. Men USA:s starka ställning inom Nato, i förhållande till EU och till traditionella bundsförvanter består liksom dollarns starka ställning trots initiativ av Kina och Ryssland att lansera alternativa betalningssystem. Huvudkonkurrenten Kina är sedan några år världens största ekonomi räknad efter köpkraft och beräknas gå om USA i absoluta tal om ungefär 6 år.

Samarbetet mellan Kina och Ryssland har fördjupats, deras militära slagkraft utmanar och överträffar sannolikt USA:s inom vissa områden. Då det gäller information och desinformation har USA helt dominerande genomslag främst i Väst. De är mycket skickliga och etablerade media för som regel ut USA:s världsbild utan verklig källkritik och utan kritik i bl.a. Sverige.

Ryssland Michel

Ryssland är jämte Kina den huvudsakliga motståndaren för USA, allt mer tydligt sedan Ryssland under Putin slagit in på en självständig politisk linje. Ett slagfält är Ukrainafrågan. Ukraina var en del av det ryska väldet och senare Sovjetunionen från mitten av 1700-talet och blev självständigt 1991. Vid årsskifte 2013-2014 växte protester fram på Maidan i Kiev, med mycket tydligt stöd av USA och EU. 22/2 2014, dagen efter överenskommelse mellan oppositionen och folkvalde presidenten Janukovitj som balanserade mellan EU och Ryssland skedde en statskupp, stödd av USA & EU. Det är det stora brottet mot europeisk säkerhetsordning detta millenium.

Efter mycket stort stöd i folkomröstning på Krim annekterade eller återinförlivade Ryssland Krim fredligt.

Detta ryska brott mot folkrätten dominerar i medias skrivelser medan statskuppen aldrig nämns. Nu, snart 8 år senare ser vi ett Ukraina med stora ekonomiska problem (<https://sv.wikipedia.org/wiki/Ukraina>; <https://www.globalpolitics.se/dags-att-erkanna-statskuppen-i-kiiev-efter-fem-ar/>), starkt beroende av USA och med tolerans för nazister. Kiev bedriver ett inbördeskrig mot Donbass i östra Ukraina i stället för att ge ökad självständighet, som stipuleras i Minsk II-avtalet 2015 mellan Tyskland, Frankrike och Ryssland.

Sedan ett par månader har USA och EU talat om risk för rysk attack mot Ukraina pga. av ryska stora militärövningar på egen mark. Förefaller ytterst osannolikt att Putin, skulle ge sig på detta fattiga land, och förlora enormt mycket politiskt. Sverige, vars utrikespolitik domineras av USA:s intressen, har passat på att fördjupa det militära samarbetet med Ukraina, som fått över en miljard i bidrag från Sverige efter statskuppen. Vi tror att samarbete **även** med Ryssland skulle öka Sveriges säkerhet.

Det finns beskyllningar mot Ryssland för mordförsök mot den avdankade spionen Skripal just före Rysslands presidentval 2018, mot den väststödde Navalny då Nord Stream 2-förhandlingar var kritiska - dvs vid två tidpunkter då det var särskilt viktigt för Putin att inte ha någon konflikt. Motiv saknas alltså, liksom hållbara belegg enligt vår mening. Sedan de obevisade påståendena om rysk inblandning i USA-val (Russiagate). Vilket förts ut som dagens sanning i stora Västmedia. Flera utlandsstödda organisationer i Ryssland karakteriseras nu som utländska agenter. På liknande sätt registrear USA utländska organisationer enligt en lag 1938. I båda fallen minskning av yttrandefrihet och utländsk påverkan.

Ryssland presenterade 21 december förslag till fördrag med dels USA och dels Nato baserat på FN-stadgan och internationella avtal. Fördraget skulle enligt vår läsning minska

riskerna för krig. Snabbt avvisat av Nato, Sverige och etablerade media som endast fokuserar på Rysslands krav att Nato ej ska utvidgas österut, vilket Ryssland utlovades för 30 år sedan. I morgon ska Putin och Biden diskutera detta förslag i Geneve, och två dagar senare träffar Putin representanter för Nato. Att förslaget kommer nu får ses som ett uttryck för upplevelse i Ryssland av ökat hot från Nato, långvarig irritation över anti-rysk demagogi och sanktioner från Väst, ökad självupplevd styrka hos Ryssland, med förbättrad ekonomi, militär styrketillväxt samtidigt som USA lägger ned 10 gånger på militären och kraftigt ökar militärbudgeten. Därtill ett fördjupat samarbete med Kina, USA:s prioritering av konflikten med Kina.

Man kan idag undra om de förstaeliga demonstrationerna i **Kazakhstan** med tydlig inslag av välorganiserade våldsamma grupper har inslag av färgrevolution, som bl.a. avser att få intervenserande Ryssland i sämre dager inför diskussionerna nästa vecka.

Kina Anders

Men USA ser ändå Kina som huvudmotståndare.

Det finns främst två militära konfliktområden mellan USA och Kina: **Taiwan och Syd kinesiska sjön**. Dessutom finns kraftig kritik mot Kina för dess påstådda politik i provinserna Hongkong och Xinjiang. Men fundamentet är Kinas ekonomiska tillväxt och styrka.

Taiwan har varit en del av Kina i många hundra år. Olika stater har tidvis splittrat bort ön från Kina. Nederländerna på 1600-talet, Japan efter kriget 1894–95, och USA genom stöd till Kuomintang som besegrades i inbördeskriget i Kina 1945-1949. Utan USA:s stöd hade Taiwan varit en **verklig** del av Kina.

År 1972 ersatte Folkrepubliken Kina Taiwan som Kinas representant i FN. Under 1970-talet erkände USA att Taiwan är en del av Kina. Detta är också EU:s officiella ståndpunkt. Nu hörs andra tongångar av i Väst. Vid det virtuella toppmötet i november med Xi Jinping sa Biden att USA förblir engagerat i

”ett Kina”-politiken. Framtiden får visa om detta bara är en läpparnas bekännelse?

Konflikt finns mellan olika stater om kontroll över olika delar av Sydkinesiska sjön, och USA:s flottövningar 1000 mil från USA:s fastland ökar spänningen. En militär konflikt där mellan USA eller USA-allierad där och Kina är troligare än vid Taiwan tror vi Stora Väststötta demonstrationer för ökad frihet förekom i många månader i **Hongkong**. Därtill möten mellan ledande USA-politiker och lokala oppositionsledare.

En ny säkerhetslag försvårar protesterna och har medfört utbredd kritik av Kina. Demonstrations- och yttrandefrihet har trängts tillbaka. Men vem minns att kineser i Hongkong saknade rösträtt under Storbritanniens ockupation fram till 1997?

Som tankeexperiment: Hur skulle USA reagera vid kinesiska flottövningar utanför USA:s kust eller inför möten mellan ledare för exempelvis Black Lives Matter och politiker från Kina, eller Ryssland.

Påståenden från Väst om koncentrationsläger och rentav folkmord i **Xinjiang** har vunnit stark tilltro, trots brist på bevis.

Huvudorsaken till USA:s allt tydligare aggressiva hållning mot Kina är knappast att Kina inte är en demokrati i vår mening, eftersom USA har militärt samarbete med de flesta av världens diktaturer och är helt ledande då det gäller statskupper eller stöd till statskupper i demokratier, samt med sanktioner. Så agerar en stat som både Peter Wolodarski och jag kallar **”Världspolis”**, medan jag dessutom talar om imperialism.

Ekonomifrågor Michel

Nej, motsättningarna mellan USA och Kina handlar inte om demokrati utan grunden är ekonomi.

År 2006 initierade Kina BRICS, en ekonomisk union som omfattar Brasilien, Ryssland, Indien och Kina (C=China) och Sydafrika, med totalt drygt 3 miljarder människor, och med ungefär 1/3 av köpkraftsjusterad BNP i världen. Sedan startade Kinas flaggskepp Belt and Road Initiative, BRI, (kallat ”Den Nya

Sidenvägen") för sju år sedan. Det är världens största ekonomiska projekt med infrastrukturutveckling och

investeringar i samarbete med 152 länder, däribland Sverige, och internationella organisationer. Medan USA har bildat **Quad**-gruppen ((tillsammans med Australien, Indien och Japan)) som en konkurrent till BRI.

Första januari i år startade **RCEP, Regional Comprehensive Economic Partnership**, världens största frihandelsområde med Kina, Japan, Sydkorea, Australien och Nya Zeeland samt de tio medlemsländerna i ASEAN- en kinesisk triumf.

USA har sedan decennier till stor del fört sin ekonomiska utrikespolitik via Världsbanken och IMF. En del stater har fått hjälp, men efter krav på minskning av skatt, social välfärd och privatiseringar, vilket ofta gynnat USA och dess allierade.

Kina ger lån med ränta, men ställer inte krav på ingrepp i mottagarländerna som Världsbanken och IMF gör.

Ska Nya Sidenvägen komma många länder till godo, eller blir det som Världsbanken och IMF ett redskap för imperialistisk stormaktspolitik? Tiden får utvisa detta.

EU

Efter flera års förhandlingar skrev EU och Kina på ett stort handelsavtal för drygt ett år sedan (" the Comprehensive Agreement on Investments (CAI).

EU trotsade Bidens begäran om att skjuta upp avtalet i väntan på "samråd" (med USA). Avtalet sågs som en geopolitisk seger för Peking, men har gått i stå bl.a. efter ömsesidiga sanktioner.

EU-länder fronderar ibland i viktiga frågor från USA som deltagande i BRI, handelsavtalet med Kina. Tyskland gör det då det gäller Nord Stream 2 och Frankrike och EU visar öppet missnöje med att USA har sidsteppat Frankrike från en stor

ubåtsaffär till förmån för Australien (AUKUS). Men EU framstår generellt som USA:s pålitliga allierade visavi Ryssland och Kina, om än med viss splittring. Man stödjer även USA:s politik i Mellanöstern, Latinamerika och Afrika, och flera EU-länder, t.ex. Sverige deltar med militär och sanktioner.

Sammanfattning. /Anders

Sammanfattningsvis har relationen mellan USA och Kina/Ryssland försämrats. Vi ser tyvärr inga tydliga tecken på avspänning. Möjligen kan en viss upptining se av en bottenfryst relation mellan Ryssland och av USA som kan hoppas att få in en liten kil i Kina-Rysslandalliansen. Vi noterar också en större tuffhet från Ryssland med sitt förslag till fördrag som uppfattas som ultimatum och från Kina med egna sanktioner och annat.

Utvecklingen visar att vi är på god väg från en unipolär värld dominerad av USA till en bipolär värld med å ena sida USA och allierade och å andra Kina och Ryssland med sina allierade. Vi ser hur de två polerna satsar på egna organisationer & samarbete i egna gruppen, i stället för samarbete i globala gemensamma organisationer. Vi menar att risken för olika slags krig mellan de två dominerande maktblocken ökat.

Sverige måste orientera sig i detta läge. Hittills lägger man med stor kraft alla ägg i samma korg. Vilket andra föredrag i denna konferens lär visa och diskutera. För Sveriges säkerhet – samarbete ÄVEN med Ryssland, och Kina! Man noterar att utrikesminister Ann Linde i en intervju i SvD på julafton betonar vikten av bra handelsförbindelser med Kina, som hon inte vill kalla diktatur. En optimist kan undra om en islossning är på väg i EU, som inte heller vill ställa upp för Litauen i den aktuella konflikten med Kina?

